

ญานิศภาค กาญจนวิศิษฐ์ : กระบวนการสร้างความหมาย และ บทบาทวาทกรรมรายการนายกะทักษิณคุยกับประชาชน. (THE PROCESS OF MEANING CONSTRUCTION AND THE ROLES OF DISCOURSE PREMIER THAKSIN TALKS WITH THE PEOPLE PROGRAM) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ กาญจนา แก้วเทพ, 217 หน้า. ISBN 974- .7-6196-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. เพื่อค้นหาความหมายของวาทกรรมที่ปรากฏอยู่ในรายการนายกะทักษิณคุยกับประชาชน 2. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม และ 3. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของปฏิบัติการทางวาทกรรมในรายการดังกล่าว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของวาทกรรมรายการนายกะทักษิณคุยกับประชาชน รวมทั้งใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ผลิตรายการโดยนำแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรม, สัญญาวิทยา, การสร้างความชอบธรรมทางการเมือง, การโน้มน้าวใจ, แนวคิดเรื่องภาพลักษณ์ และ แนวคิดเรื่องอุดมการณ์มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1). ความหมายจากรายการนายกะทักษิณคุยกับประชาชนมี 5 ประการ คือการให้ข้อมูลอธิบายการสร้างความพัฒนาต่อประเทศ ทวีชีแจงแก้ต่าง การเล่าปัญหา การอบรมแนะนำ และ การวิพากษ์ฝ่ายตรงข้าม อยู่ภายใต้การกำกับมาตรฐานความหมายของวาทกรรม 3 ชุด ได้แก่ วาทกรรมชุดธุรกิจการเมือง, วาทกรรมชุดพ่อขุน และวาทกรรมชุดนักข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่าการให้ความหมายที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อการสร้างอัตลักษณ์เชิงบวกของนายกทักษิณรวมทั้งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนและฝ่ายตรงข้ามผู้ถูกอ้างอิงเพื่อนำไปสู่การสร้างความชอบธรรมต่ออำนาจการปกครอง

2). กระบวนการสร้างวาทกรรมรายการนายกะทักษิณคุยกับประชาชนแสดงถึง การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง ปฏิบัติการทางวาทกรรม และ ปฏิบัติการสังคมวัฒนธรรม โดยปฏิบัติการทางวาทกรรมประกอบด้วย กระบวนการผลิต ได้แก่ 1. ผู้นำเสนอตัวบท ที่ใช้ตัวนายกะพูดด้วยตนเอง 2.การคัดเลือกประเด็นโดยมีที่มาจาก เกณฑ์ด้านเนื้อหา เกณฑ์จากตัวบุคคล และเกณฑ์ด้านบริบท 3. รูปแบบการสื่อสาร ที่เลือกใช้วิธีการนำเสนอแบบสดเล่าคนเดียว 4. กลุ่มเป้าหมาย ที่มุ่งเน้นการเข้าถึงประชาชนจำนวนมากคือเป็นกลุ่มประชาชนประชาชนระดับกลางไปจนถึงระดับรากหญ้า ประชาชนในภูมิภาค

กระบวนการบริโภค ได้แก่ 1. การแพร่กระจายของวาทกรรม โดยเลือกใช้ช่องทางวิทยุในช่วงเวลาที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และ ลักษณะการนำเสนอที่ไม่ทางการ, มีการอ้างหลักฐาน และแบ่งนำเสนอเป็นประเด็นสั้นๆ 2. ระบบความคิดของผู้รับสารในสังคมไทยที่สนใจผู้มีอำนาจพูด และชอบการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่าในกระบวนการสร้างวาทกรรมมีลักษณะสอดคล้องกับวาทกรรมในกระแส ได้แก่ วาทกรรมในระบบสังคม Globalization วาทกรรมในระบบเศรษฐกิจการเมือง ยุค IMF และ กระบวนการสร้างวาทกรรมมีลักษณะสอดคล้องกับวาทกรรมของระบบสังคมไทย ได้แก่ วาทกรรมผู้นำในระบบวัฒนธรรมไทย และวาทกรรมผู้นำในระบบกฎหมาย

3). จากการศึกษาพบว่าปฏิบัติการทางวาทกรรมในรายการนายกะทักษิณคุยกับประชาชนได้แสดงบทบาทหน้าที่เชิงวาทกรรม 3 ประการ คือ 1. บทบาทในการสร้างอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ อันนำมาซึ่งการยอมรับไว้วางใจเชื่อถือจากประชาชนผู้ฟัง 2. บทบาทในการโน้มน้าวใจสร้างแบบความสัมพันธ์เพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมือง 3. บทบาทในการสร้างอุดมการณ์ ซึ่งที่ปรากฏได้แก่ อุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์ปฏิรูปการบริหารจัดการ อุดมการณ์ประชานิยม และ อุดมการณ์การบริหารประเทศแบบนักธุรกิจรุ่นใหม่ให้เกิดขึ้นและเป็นที่ยอมรับเห็นด้วย คล้อยตาม กับแนวความคิดการกระทำของรัฐบาล

4585078628 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: DISCOURSE / THAKSIN // RADIO PROGRAM /

YANISPHAK KANJANAWISIT: THE PROCESS OF MEANING CONSTRUCTION AND THE ROLE OF DISCOURSE IN PREMIER THAKSIN TALKS WITH THE PEOPLE PROGRAM. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR KANJANA KAEWTHEP ,Ph.D 217 pp. ISBN 974-17-6196 -1

The objectives of this research were as follow; 1.) to find the discourses meaning of Premier Thaksin talks with the people program 2.) to study processes of discourse construction and 3.) to analyze the roles of that discourses in Thai social. This research used qualitative research methodology to analyze content of this program, including in - depth interview of program's producers. The Analytical framework was base on discourse meaning and discourse role a valysis concept.

Results of the research consist of

1.) Meaning of this program was constructed by 5 types of discourses (Speech Act) that are the problem narration, the duty exoneration, the nation development explaining, the citizen instruction and the opposite disputation, there are three types of meaning toward the politic righteousness power in the program. Political business discourse, guardian discourse and information man discourse. Furthermore, the construction of meaning effect to the construction of identities and also effect on relationship of discourse constructor, audience and refered person.

2.) Process of the construction of discourse of this program showed up relationship between discourse practices which consist of Text Production; 1) Text presenter was the Prime minister Thaksin himself 2) The selection of issues depend on media content, desirable of authorities and social current situation 3) The program form presented by lived one person narrator 4) target group that emphasize to access amount of the people referred as country people in the provincial part. And Text Consumption; 1) Discourse Distribution on radio channel 2) Thai audience's cognitive system that tend to interest in the authorities speech and prefer informal way of presentation. Furthermore, research also found that under process of constructing discourse there has been the characteristic that concided with mainstream discourses that are the discourse in social, eco-politic, Thai cultural and law system which support thinking and Ideology of the program construction.

3) The roles of discourse toward Thai social of this program are three functions: 1) An Identity function which bring to the public trust 2) A Relational function which construct politic righteousness power and 3) An Ideational function, which are the Capitalism Ideology, popularism Ideology, administrative reformation Ideology and new business generation Ideology which that distribute to the audience for the consensus.